

*KÖZBESZERZÉSEK A FENNTARTHATÓ ÉS INNOVATÍV
FEJLŐDÉS SZOLGÁLATÁBAN
2013. NOVEMBER 21-22.
PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM*

A közbeszerzés mint meghatározó gazdasági kategória kialakulása, a fenntarthatósági igény megjelenése a közbeszerzésekben

Dr. Bakonyi József

KÖZBESZERZÉS

- A közbeszerzés fogalma:

- A közbeszerzés a különféle áruk és szolgáltatások jellemzően költségvetési szervek által közpénzekből, a közösségi szükségleteket kielégítő beszerzését jelenti.

Közös jellemző, hogy a finanszírozás közpénzekből történik.

- **Viszonyítás** : fiatal jog - útkeresés a jogrendszerben
- Történeti elemek kiválasztása önös, nem mindenre kiterjedő

KÖZBESZERZÉS

- Az emberi társadalom kezdetétől jelen vannak olyan szükségletek, amelyek kielégítése a közösség egészét szolgálja. / ellátás, építés, közlekedés, igazgatás stb./
- A közbeszerzés/ beszerzés nem a modern kor találmánya.
- A közpénzek/adóforintok elköltésének szabályozása iránti igény.
- Közpénzek felhasználására az államformáció jelentős hatással bír

KÖZBESZERZÉS

- **Római Birodalom**
 - versenytárgyalásokat tartottak
 - munkát nyilvános szóbeli licitálás során ítélték oda
 - legkedvezőbb ajánlat
 - elterjedt volt a kivitelezésnek az a módszere, amelyet a „munka szerződéssel való bérbeadásának” neveztek és amelynél a vállalkozó valamely mű létesítését bizonyos meghatározott összegfejében vállalta.
 - adott szó kötelez = szerződés

KÖZBESZERZÉS

- **A középkor**
- a beszedett adók központja, a közvagyon kezelője jellemzően **a kincstár** volt
- nem minden esetben képviselte az ésszerű gazdálkodás szempontjait, érvényesültek az uralkodói egyéni érdekek,
- változást csak a központosított állandó hadseregek kialakulása, az azt kiszolgáló hadiszállítások igénye, és az ellátást biztosító iparos, kereskedőréteg megerősödése jelentett.
- **16. század - ingolstadti hercegi utasítás**, és a **17. századi** Hamburgban kelt dokumentum utal a beszállítók versenyeztetésének szükségességére, az olcsóbb ajánlat kiválasztásának elkerülhetetlen voltára.

KÖZBESZERZÉS

- **Jean-Baptiste Colbert (1616-1683)** a Napkirály, XIV. Lajos nagyhatalmú gazdaságpolitikus
- A közbeszerzés-történelem talán legnagyobb figurája
- szállítók hatalmának letörésével igyekezett a monopol helyzeteket megszüntetni
- közmunkák és közszállítások versenyeztetésének írásos dokumentálása
- alappillére a hazai ipar és kereskedelem fejlesztése, s ezzel együtt értelemszerűen a külföldi versenytársak kiszorítása
- **merkantilista gazdaságpolitikájának alapeleme, egészen az Európai Közösség létrehozásáig meghatározta az európai országok közbeszerzésének irányvonalát.**

KÖZBESZERZÉS

- **Baross Gábor, a „vasminiszter” (1848-1892)**
 - az ország közlekedésének, ezen belül is vasúti közlekedésének modernizációjáért tett erőfeszítései kimagaslóak
 - létrehozott egy olyan modern, európai színvonalú **közmegrendelési (közszállítási) szabályozó rendszert**, amely egészen a második világháborúig meghatározta a Magyar közbeszerzési gyakorlatot
 - az ő szellemében megalkotott törvények és miniszteri szinten kiadott szabályzatok közös jellemzője szintén a hazai ipar és kereskedelem pártolása volt

KÖZBESZERZÉS

- **Hazánk a XIX. században:**

- közszállítás – kialakulása a XIX. századra a hazai ipar fejlesztését szolgálta
- a változások 1867-tel, a történelmi jelentőségű osztrák-magyar kiegyezéssel kezdődtek

- **Magyarországon a nyilvános licitáció módszerének alkalmazására már a XIX. század elején sor került:**

- pld. Debrecen város tanácsa a Nagy-hortobágyon épülő kilencnyílású kőhíd kőműves munkáit 1827-ben licitációval adta ki

KÖZBESZERZÉS

- **A kiegyezés kora**
- Hazánkban a **közszállítások ügyét rendeletileg** először a bécsi császári és királyi építészeti főigazgatóság **1851-**ben szabályozta
- az eljárást az osztrák szakirodalomban és a magyar gyakorlatban nyilvános írásbeli **versenytárgyalásnak** vagy egyszerűen csak versenytárgyalásnak, néha **nyilvános „árlejtésnek”** nevezték
- Ilyen nyilvános árlejtéssel hirdették meg:
 - 1854-ben Dél-Biharban, a Margittától Széplakra vezető országúton két téglahíd építését
 - a Debrecen–Vámospércs országúton három fahíd építését
 - 1856-ban a Szatmár és Batiz közötti országút új hídjának építését

KÖZBESZERZÉS

- **Az első általános érvényű szabályzatok**
 - 1893-ban jelent meg „A hatóságok ipari és más terménybeli szükségleteinek beszerzésénél és az ipari munkálatok kiadásánál követendő szabályok” címmel. Ezt módosította az állami számvitelről szóló **1897. évi XX. tc.**,
 - módosításaival egységes szerkezetben, de azonos tartalommal, „**Közszállítási szabályzat**” címmel, 1900-ban ismételten kiadták
 - Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége által **1905**-ben összeállított „**A közszállításokról és közmunkákról**” szóló törvényjavaslat és az ahhoz tartozó végrehajtási utasítás

TÖRTÉNET/8

- **Az első kötelezően alkalmazandó szabályzat az 1907. évi III. törvénycikk az ipar fejlesztéséről**
- Szabályozta többek között:
 - a szükségletek beszerzésének módját
 - szükségletek nyilvántartását;
 - a pályázati hirdetéseknel és a versenyre való felhívásnál követendő eljárást
 - az ajánlatok kellékeit és tárgyalását
 - a szállítások odaítélését
 - a kifizetési határidőt 30-60 nap
- A törvény alapján a kereskedelemügyi miniszter
- 1907. évi 55 800. számú utasításával életbe léptette a **Közszállítási Szabályzatot**

KÖZBESZERZÉS

- **1931 - új iparfejlesztési törvény/1931. évi XX. törvény/**
- a beszerzési szabályzatok újrakodifikálása és egységes törvénybe foglalása.
- **jogtörténeti értéke** = az 1995. évi LX. törvény kodifikációja során is sok szempontból mintaként szolgált
- **Jelentősége**
 - kódexszerűen összefoglalja a kötelezettségeket / **alapelvek**/
 - meghatározza azokat a tárgyi feltételeket , amelyeknek alapján az egyes vállalatok a közszállításokban részt vehetnek / **alkalmasság**/
 - döntésnél az egyéni érdekek mellőzésével kizárólag a tárgyi okok érvényesüljenek / **esélyegyenlőség**/
 - Teljesen új, azelőtt nem alkalmazott értékelési módszert is bevezetett, nem a legolcsóbb, hanem a legelőnyösebb ajánlatot kellett figyelembe venni.
/ **értékelési módszerek** /

KÖZBESZERZÉS

- **A második világháborút követő időszak:**
- szocialista tervgazdálkodás központi ármeghatározó gazdaságpolitikája lenullázta a versenyt
- új gazdasági mechanizmus elvi és intézményi megjelenésével a '60-as évek végén kezdeményezés a piacgazdasági viszonyok visszaállítása felé
- a versenytárgyalás gyakorlatának és ezzel tulajdonképpen a közbeszerzés jogintézményének újraéledése csak a nyolcvanas évek elejére tehető.

KÖZBESZERZÉS

- Az 1980-as évek eleje gazdasági nyitási folyamat (1982. kisvállalkozási csomag),
- 1982 a Minisztertanács 14/1982. (IV. 22.) sz. Mt. rendelete, a vállalkezási és szállítási szerződéssel kapcsolatos versenytárgyalások eljárási szabályairól
- 1987. évi 19. tvr. valamint a 36/1988.(VIII.16.) PM rendelet a versenytárgyalások szabályiról
- Állami Tervbizottság 5012/1981 határozata, a költségkalkulációs- és elszámolási rendszer alkalmazásáról az építőiparban.

KÖZBESZERZÉS

- 1995 évi XL. tv. „A közbeszerzési” törvény
 - előzménye = az 1991. december 16-án aláírt **Európai Megállapodás, amelynek 67. cikke** tartalmazta az általános jogharmonizációs kötelezettségeinket.
 - Az első, kizárólag csak a közbeszerzési rendszer szabályozásával foglalkozó törvény az 1995.évi XL. törvény volt
 - 2003. évi CXXIX. törvény az Európai Kö-zösséggel kötött megállapodásunk legkésőbb 2004. február 1-ig lehetővé tette az uniós szabályoktól történő eltérést.

KÖZBESZERZÉS

- **2011. évi CVIII. Törvény a közbeszerzésekről**
- / alaptörvény módosításokkal, végrehajtási rendeletekkel /
- **Célja:**
 - a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, a jogbiztonság növelése.
 - a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, a hatályos szabályozás egyértelművé tétele
 - az ajánlattétel egyszerűsítése, a hatályos szabályozás egyértelművé tétele
 - a közösségi irányelvekkel való összhang fokozása.

KÖZBESZERZÉS

- **2011. évi CVIII. Törvény a közbeszerzésekről**
- / alaptörvény módosításokkal, végrehajtási rendeletekkel /
- **Célja:**
 - a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, a jogbiztonság növelése.
 - a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele
 - az ajánlattétel egyszerűsítése, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele
 - a közösségi irányelvekkel való összhang fokozása.
- **Keretjogszabály, végrehajtási rendeletek szabályozzák a részleteket**

Fenntartható fejlődés

ELŐZMÉNYEK VÁZLATOSAN

- Fenntarthatóság fogalma (1987)
- A Bizottság Integrált Termék Politikáról szóló Zöld Könyve (2001)
- A Bizottság 2001. július 4-i Értelmező Közleménye a közbeszerzés tárgyában alkalmazandó közösségi joggal, valamint a környezetvédelmi megfontolásoknak a közbeszerzésbe történő integrálásával kapcsolatban (COM(2002) 274)
- A Bizottság Közleménye a zöld közbeszerzési nemzeti cselekvési tervek elkészítésére (2003)
- Környezettechnológiai Cselekvési Terv (ETAP)
- Új közbeszerzési irányelvek (2004)

ELŐZMÉNYEK VÁZLATOSAN/2

- - A Bizottság „Zöld közbeszerzés! – A környezetvédelmi szemléletű közbeszerzés kézikönyve” (2005)
- Európai Tanács átfogó, megújult Fenntartható Fejlődési Stratégia (2006. július)
- - A Bizottság Értelmező Közleménye a környezetvédelmi szemléletű közbeszerzésekről (2008)
- A Bizottság 2009-ben jelentést tett közzé, amelyben értékelte az Integrált Termékpolitika végrehajtásának helyzetét
- Európa 2020. Stratégia
- A közbeszerzési irányelvek revíziója (2011-től)
- Rio + 20 Konferencia (2012)

FENNTARTHATÓ VS. ZÖLD KÖZBESZERZÉS

- A fenntartható közbeszerzés lényege, hogy *a fenntartható társadalom megvalósítása* nem hozható létre a környezetvédelmi dimenziónak valamennyi egyéb szabályozási területbe – így a közbeszerzésekbe – történő integrálása nélkül.

2493/2000/EK rendelet: „2. cikk E rendelet alkalmazásában:

- "fenntartható fejlődés": az adott népesség életszínvonalának és jólétének javítása az ökoszisztéma kapacitásának határain belül, megőrizve a természeti erőforrásokat és a biológiai sokféleséget a ma és a jövő generációi számára."

FENNTARTHATÓ VS. ZÖLD KÖZBESZERZÉS/2

- A **sokasodó környezeti problémák** hatására a huszadik század nyolcvanas évei elején megjelentek a szakirodalomban a fenntarthatósággal, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos cikkek, tanulmányok
- Szükségessé vált egy olyan fórum létrehozása, amely feldolgozza a korábban megfogalmazott tételeket, nemzetközi stratégiát alakít ki, és ismerteti is azt a nemzetközi nyilvánossággal.
- az **ENSZ Közgyűlés 1984-ben megalakította Környezet és Fejlődés Világbizottságát,**

FENNTARTHATÓ VS. ZÖLD KÖZBESZERZÉS/3

- Bizottság feladata elsősorban hosszabb távú stratégia kidolgozására irányult, amely 2000-ig határozta meg a célokat
- A *fenntartható fejlődés* fogalmát a **Brundtland Bizottság 1987-ben** közzétett „**Közös jövőnk**” című **jelentésében** fogalmazta meg először

/ A Bizottság vezetésére Gro Harlem Brundtland asszonyt, Norvégia akkori miniszterelnökét kérték fel.

Hazánkat Láng István professzor képviselte a Bizottságban /

BRUNDTLAND JELENTÉS/2

- A jelentés felismerte, hogy a népesség növekedése ugyan jelentősen bővíti az emberi erőforrásokat, de a növekvő létszám és ennek következtében növekvő erőforrás szükséglet aggályokat vet fel a jövővel kapcsolatban
- A fenntarthatóság olyan fejlődési folyamat (földeké, városoké, üzleteké, társadalmaké stb.), ami „kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket”,
- környezet elhasználódása = ezt úgy kell véghezvinni, hogy közben ne mondjunk le sem a gazdasági fejlődés, sem a társadalmi egyenlőség és igazságosság igényeiről.

BRUNDTLAND JELENTÉS/3

- A dokumentum felhívja a figyelmet arra is, hogy míg a tudományban és technológiában **új utakat** kell keresni, addig ügyelni kell a lehetséges **kockázatokra** is.
- legfontosabb üzenete, hogy a **környezet és fejlődés** minden kérdését egy rendszerben, azok **összefüggésében kell kezelni**
- javasolja a jelentés, hogy **fejlesztési döntéseink** meghozatalakor a társadalom, gazdaság és környezet szempontjait kiegyensúlyozottan kell megfontolni,

BRUNDTLAND JELENTÉS/4

- A „Közös jövőnk” jelentés gondolatainak egy része a **Riói Konferenciában 1992. június 13** az ott elfogadott három egyezményben, valamint a **„Feladatok a XXI. századra” (Agenda 21)** öltött testet
- **Riói Nyilatkozat** /általános alapelveket tartalmaz/ mint pl.,
 - a környezet és fejlődés kérdéseinek integrált volta,
 - a fejlődéshez való jog a jövő nemzedékekre való tekintettel is,
 - az államok együttműködésének szükségessége a környezet egészségének helyreállításában,
 - a környezeti információk nyilvánossága és a társadalmi részvétel fontossága, vagy
 - az elővigyázatosság elve.
 - **Az egyezményt Magyarországon az 1995. évi LXXXI. törvény hirdette ki**

JOHANNESBURG

Johannesburg Világ - Csúcskonferencia a Fenntartható Fejlődésről / 2002 /

- **Az általánosságokon, politikai jellegű deklarációkon kívül konkrét célkitűzésben is megállapodtak:**
 - 2015-re egészséges ivóvízhez jut az ezt nélkülözők fele
 - 2020-ig a káros kémiai anyagok termeléséből és használatából származó káros egészségügyi és környezeti kockázatok csökkentése
 - 2015-ig a halállomány fenntartható szintre való visszaállítása
 - 2005-ig nemzeti fenntartható fejlődési stratégiák
 - 2010-ig biodiverzitás csökkenésének megállítása
 - Szegények energiához juttatása és a megújulók részarányának növelése
 - 10 éves fenntartható termelés és fogyasztás keretprogram
 - Kiotói Egyezmény ratifikációja
 - Multilaterális megoldások a globális problémákra

MEGHATÁROZÓ IRÁNYELVEK 2004.

- Az Európai Parlament és a Tanács **2004/17/EK irányelve**(2004. március 31.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról
- Az Európai Parlament és a Tanács **2004/18/EK irányelve**
- (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról
 - Az irányelvek meghatározzák, hogyan járulhatnak hozzá az ajánlatkérő szervezetek a környezetvédelemhez és a fenntartható fejlődés előmozdításához, ugyanakkor biztosítja számukra a lehetőséget arra, hogy szerződéseik keretében az általuk teljesített ellenszolgáltatásért a legjobb szolgáltatást kapják.
 - Meghatározták a későbbi EU szintű közbeszerzési szabályozást.
 - Nemzeti szabályozásba beépítés

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

- **Európai Tanács 2006. június 16-i csúcstalálkozóján fogadta el az Unió megújított Fenntartható Fejlődési Stratégiáját.**
- a tagállamok számára előírta Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiák elkészítését illetve megújítását, illetve az azokhoz kapcsolódó kétéves Akciótervek elkészítését
- A magyar közbeszerzési rendszer 2012.-ben jelentős átalakuláson megy keresztül, figyelembe véve a stratégiai elvárásokat

ZÖLD KÖZBESZERZÉS DEFINÍCIÓJA

- Zöld közbeszerzésnek nevezzük az olyan közbeszerzést, amelynek során a beszerző közintézmények a **beszerzési folyamat minden szakaszában figyelembe veszik a környezetvédelem szempontjait**, és az élelciklusuk során a környezetre a lehető legkisebb hatást gyakorló megoldások keresésével és előnyben részesítésével ösztönzik a környezetbarát technológiák terjedését és a környezetbarát termékek előállítását.

ZÖLD KÖZBESZERZÉSI KÖVETELMÉNYRENDSZER

- A **zöld közbeszerzés alapját** a termékek és szolgáltatások tekintetében meghatározott környezetvédelmi követelmények jelentik. Az Európai **Unió tagállamaiban** számos, többségében **egymástól eltérő** zöld közbeszerzési nemzeti **feltételrendszer került elfogadásra.**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG COM(2008) 400 SZÁMÚ „KÖRNYEZETVÉDELMI SZEMLÉLETŰ KÖZBESZERZÉS” CÍMŰ KÖZLEMÉNYE

- meghatározta azt a célkitűzést, mely szerint az egységes piac torzulásának és az uniós versenyképesség csökkenésének elkerülése érdekében a **tagállamok zöld közbeszerzési feltételrendszereinek összehangolására** van szükség
- Az egységes követelményrendszer **alkalmazása nem kötelező**

A ZÖLD KÖZBESZERZÉS/1

- **A zöld közbeszerzés stratégiai előnyei:**
 - - Jó példát mutat (környezettudatos magatartás népszerűsítése)
 - Az igény, a vásárlóerő befolyásolja a piacot és a keresletet erősíti a környezetbarát, energia hatékony termékek piacán
 - - A környezetbarát termékek árának csökkenéséhez vezet (elérhetővé válik mindenki számára)
 - - Ösztönzi az innovációt, az új műszaki megoldások fejlesztését (piaci reakciók a direkt követelményekre)

A ZÖLD KÖZBESZERZÉS /2

Belső, működéshez kapcsolódó előnyök

- - Lehetőséget ad a beszerzéseik újragondolására, fejlesztésére
- - Megtakarításokhoz vezet (átlagosan 20-40% közé tehető)
- - Elősegíti a munkatársak környezettudatosságát
- - Társadalom pozitív megítélését eredményezi
- - Segíti a környezet és klímavédelmi törekvéseket

ZÖLD KÖZBESZERZÉS MAGYARORSZÁGON

2003 - 2005

- A zöld közbeszerzések jogi feltételeit a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény **2005. évi CLXXII. törvénnyel** történő átfogó módosítása teremtette meg. E törvénymódosítás ültette át a **2004/18/EK és 2004/17/EK** irányelvek környezetvédelmi szempontok érvényesítését lehetővé tevő szabályait.

ZÖLD KÖZBESZERZÉS MAGYARORSZÁGON/2

- A Kbt. a közösségi közbeszerzési irányelvekkel összhangban a közbeszerzési eljárások több elemében is teret engedett a környezetvédelmi megfontolásoknak.
 - a beszerzés tárgya meghatározásakor
 - a közbeszerzési műszaki leírásban
 - az alkalmassági feltételek körében
 - a bírálati szempontok között
 - a szerződés teljesítése feltételeinek megadásakor

ALAPTÖRVÉNY 2011

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) preambulum

- „Mi a Magyar Nemzet Tagjai, az új évezred kezdetén, felelősséggel minden magyarért, kinyilvánítjuk az alábbiakat:
 -Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.”
- Q) cikk: „(1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.”
- P) cikk: „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

JOGI SZABÁLYOZÁS

A KÖZBESZERZÉSEKRŐL SZÓLÓ 2011. ÉVI CVIII. TÖRVÉNY

- **1. §** E törvény szabályozza a közbeszerzési eljárásokat és az azokhoz kapcsolódó jogorvoslat szabályait a közpénzek ésszerű és hatékony felhasználása és nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása érdekében. E törvény és a végrehajtása alapján alkotott jogszabályok célja továbbá a mikro-, kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásban való részvételének, **a fenntartható fejlődés, az állam szociális célkitűzései** és a jogszerű foglalkoztatás elősegítése.”

JOGI SZABÁLYOZÁS

- Alapvető változást hozott a 2012. január 1.-én hatályba lépett **2011. évi CVIII. törvény**, amelynek már a kialakítása során deklaráta a jogalkotó, hogy nagyobb figyelmet kíván szentelni a fenntarthatósági szempontoknak. A Kbt. a kiemelt célok között kezeli a fenntartható fejlődés szempontjait.
- Ennek megfelelően szabályozza az alkalmazást:
 - a beszerzés tárgya meghatározásakor
 - a közbeszerzési műszaki leírásban
 - az alkalmassági feltételek körében
 - a bírálati szempontok között
 - a szerződés teljesítése feltételeinek megadásakor

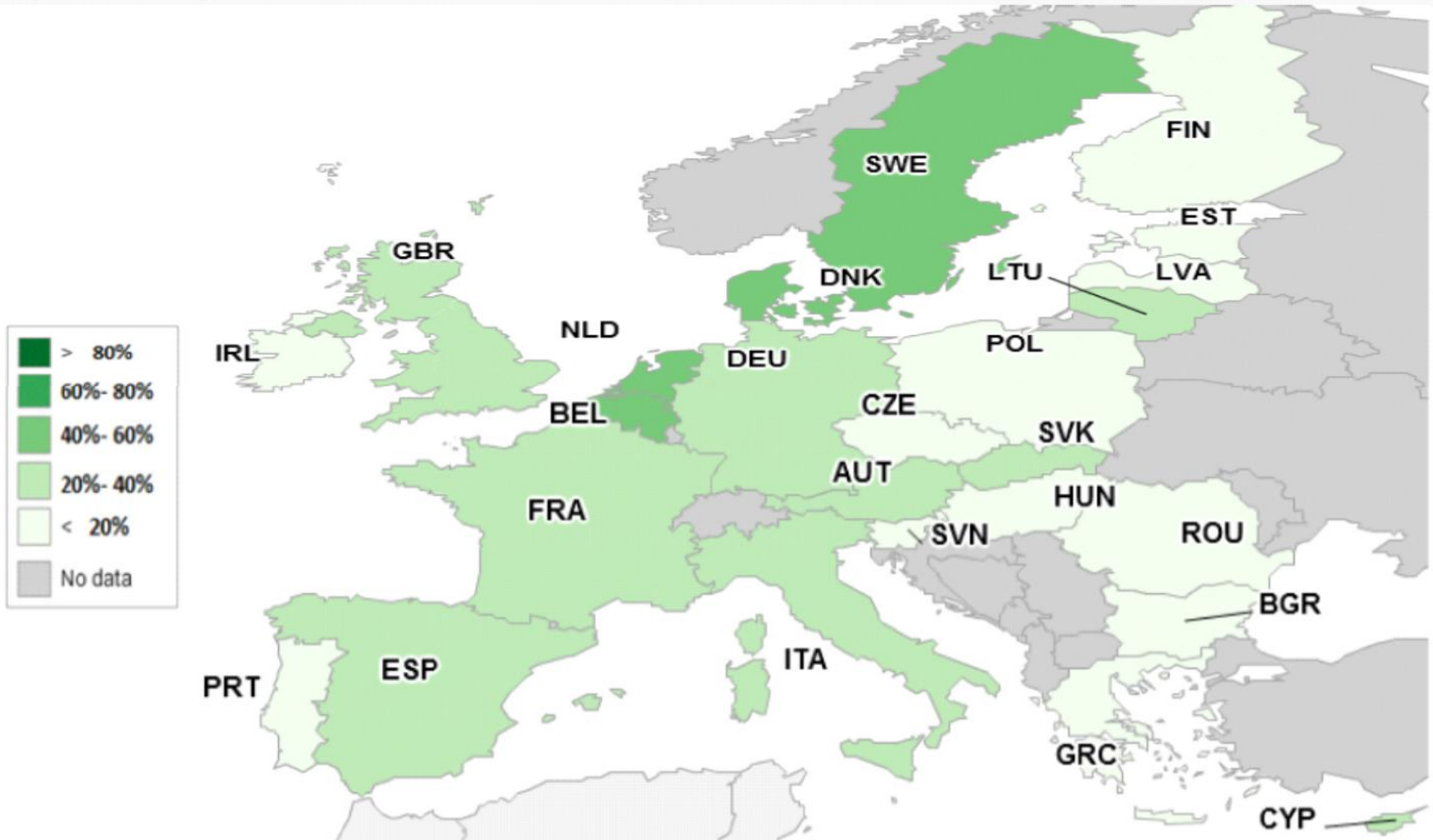
EU TAGÁLLAMOK

- Az zöld közbeszerzési alapkövetelmények használatának elterjedése egyre gyakoribb.
- A beszerzések értéke tekintetében a zöld közbeszerzés elterjedése jelentős.
- Az ajánlatkérők meghatározó része alkalmazza a környezetvédelmi szempontok valamely formáját.
- A zöld beszerzés elterjedtségének mértéke nemcsak országonként, de termék illetve szolgáltatás kategóriánként is eltérő.

ZÖLD KÖZBESZERZÉSEK AZ EU-BAN

FORRÁS: 2012, CEPS, A ZÖLD KÖZBESZERZÉSI FELTÉTELEK ALKALMAZÁSA A 27 EU-TAGORSZÁGBAN

Figure D – Uptake of EU GPP in the EU27 (share of last contracts – by number)*

*Luxembourg excluded due to unavailability of data.

ZÖLD ÉS SZOCIÁLIS SZEMPONTOKAT TARTALMAZÓ
ELJÁRÁSOK NEMZETI ELJÁRÁSRENDEN
2013. 01.01. – 2013. 08.30.
/ KH. ADATBÁZIS /

eljárások jellege	eljárások száma (db)	eljárások száma (arány)	eljárások értéke (Mrd Ft)	eljárások értéke (arány)
zöld eljárások	598	8,0%	54,47	4,3%
szociális szempontú eljárások	90	1,2%	13,52	1,1%

A 2013. év első nyolc hónapjában az ajánlatkérők összesen **7519 db.** eredményes eljárást folytattak le.

Közösségi eljárásrendben alkalmazott zöld szempontok nem mérhetők az adatlapok sajátossága miatt.